

از زمان پایه گذاری «مدیریت علمی» تا به امروز کمتر از یک قرن می گذرد. در طی این مدت دانش مدیریت، همچون سایر علوم، دچار تحولات شگرفی شده است و هر روز نیز در گوشه و کنار دنیا نتایج صدها مورد تحقیق علمی منتشر شده و سرعت کاربرد می یابند. اگرچه نخبگان مدیریت چون تیلور، گیلبرت، گانت و دیگران در شکل دهی «مدیریت علمی» و تحولات بعدی آن مؤثر بودند، ولی تشکیل انجمن های «حرفه ای - علمی» در تداوم تحولات و پیشرفت های علم مدیریت و کاربرد آن نقش مؤثر داشته اند. صاحبان صنایع، دولت ها و سرمایه گذاران با کاربرد نتایج تحقیقات علمی بسود خود و جامعه بهره گیری کردند و ثمره این امر افزایش سطح رفاه تقریباً در همه جوامع بشری است و بقولی سطح رفاه یک کارگر ساده از امکانات رفاهی پادشاهان چند قرن پیش بر مراتب بیشتر است.

ایران همه عوامل پیشرفت را داراست. وجود بیش از ۳۰ میلیون هکتار زمین های کشاورزی، ۱۹ میلیون هکتار و جنگل، کوه های پر ذخیره و متنوع از سنگ های تزئینی، معادن غنی گوناگون، نفت و گاز، نیروی انسانی کارآمد و متعهد... همه حکایت از وجود منابع سرشار و قابل استفاده در کشورمان دارند که می توان با بهره برداری مؤثر از آنها سطح رفاه اجتماعی را تا حد قابل توجهی افزایش داد. اما آمارها نشان می دهند که تنها از ۱۱ میلیون هکتار زمین های کشاورزی بهره گیری می شود، و با وجود منابع غنی جنگلی و وجود صدها هکتار زمین قابل کشت نیشکر، کشورمان تقریباً کلیه کاغذ مورد نیاز خود را از خارج وارد می کند و این در حالی است که کشور فنلاند، با همین مقدار جنگل سالانه میلیارد ها دلار ارزش از محل صادرات کاغذ و چوب تحصیل می کند. برکنار از بعضی شرایط حاد اجتماعی نظیر جنگ تحمیلی، موارد دیگری هم در عدم بهره برداری مؤثر از منابع و امکانات، کشور مؤثر بوده است که از جمله آنها می توان به «باور نداشتن به علم» در «حل و مشکلات» و عدم وجود تشکلهای «حرفه ای» متعهد نسبت به انقلاب و کشور اشاره کرد. از جمله رشته های تحصیلی که در سالهای اولیه رشد مدیریت علمی مورد توجه قرار گرفت، رشته «مدیریت صنایع» بود که سعی در پیوند بین رشته های «علوم اجتماعی» و «مهندسی» داشت و دیری نپایید که در دانشگاه بعنوان یک رشته تخصصی جایگاهی یافت و مجامع حرفه ای برای شکل متخصصان و اعتلای آن تشکیل شدند و امروز «مهندسی صنایع» بعنوان یکی از رشته های مؤثر و پرطرفدار دانشگاهی راهگشا و حلال مسایل بیشماری در کلیه زمینه ها از قبیل صنعت، کشاورزی، بانکداری، خدمات عمومی، و... میباشد.

اولین درجه دکتری در مهندسی صنایع در رشته Motion Study در سال ۱۹۴۳ در دانشگاه Cornell آمریکا به آقای Ralph M. Bames اعطا شد و اولین دانشکده ای که در ایران به تدریس این رشته همت گماشت «دانشکده مهندسی صنایع» دانشگاه صنعتی شریف بود که در اواخر دهه ۱۳۴۰ اولین دانشجویان خود را پذیرفت و در سالهای ۵۲-۵۳ اولین فارغ التحصیلان خود را به بازار کار ایران فرستاد. در سالهای پیش از انقلاب تربیت و آموزش مهندسان صنایع به همین دانشکده محدود شد، و با پیروزی انقلاب و همراه تحولات بنیادین در همه شئون کشور عطف توجه به این رشته نیز معطوف گردید و با تاسیس دانشکده های مهندسی صنایع در دانشگاه های امیرکبیر، آزاد اسلامی، علم و صنعت و... تعداد دانشجویان و به تبع آن فارغ التحصیلان این رشته افزایش یافته و صاحبان صنایع و سرمایه گذاران و مدیران بخش های صنایع خدماتی به اهمیت استفاده از خدمات آنها پی برده و امروز فارغ التحصیلان رشته مهندسی صنایع در ایران به بازار اشتغال خوبی دسترسی دارند. با این حال هنوز راه درازی در پیش است تا استفاده مؤثر از خدمات این متخصصان فراگیر شود و چه بسا حتی صاحبان صنایعی که به نقش و اهمیت این رشته تخصصی وقوف نداشته باشند.

اکنون که کشورمان با فراغت از جنگ تحمیلی به بازسازی دوباره اقتصاد خود می پردازد، ناگزیر به سرمایه گذاری های عظیمی مبادرت می کند که در تاریخ «تشکیل سرمایه» ایران بیسابقه است. برای «اثربخش» بودن و افزایش «کارایی» این سرمایه گذاریها هم در زمان تشکیل و هم در موقع بهره برداری از آنها لازم است که از توان علمی و تخصصی خود هرچه بیشتر بهره گیری کنیم و لذا می طلبد که به ارزش و اهمیت و توان رشته های مختلف علمی واقف باشیم. مجله روش به عنوان اولین مجله «مهندسی صنایع» در ایران با این باور شروع به انتشار کرد که در شناساندن نقش «مهندسی صنایع» در توسعه اقتصادی کشور گامی هرچند کوچک برداشته باشد و بحمد... تعالی علیرغم مشکلات زیاد هفت شماره از این مجله تاکنون منتشر شده و مورد استقبال قرار گرفته است. بدون تردید این مجله متعلق به همه کسانی است که توان «مهندسی صنایع» در بالا بردن سطح رفاه و توسعه اقتصادی کشور و افزایش کارایی و اثربخشی هزینه ها را باور دارند. انتظار داریم در راهی که پیدایش آن بسیار دشوار است، ما را تنها نگذارند.

غلامرضا اسلامی